

Handläggare: Susanne Udenius
Telefon: 08-508 24 588
Handläggare: Mats Engström
Telefon: 08-508 24 836

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2012-02-23

Remissvar på Förslag till kvalitetsgaranti för vuxna som söker vård och behandling för missbruks-/beroendeproblem, dnr 325-2364/2011.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden beslutar att som svar överlämna detta tjänsteutlåtande till Kommunstyrelsen i Stockholm stad.
2. Stadsdelsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Steinunn Å Håkansson
stadsdelsdirektör

Lena Thorson
avdelningschef

Sammanfattning

Stockholm stads kommunfullmäktige gav Socialnämnden i budget 2011 uppdrag att inrätta en garanti till vård och behandling för personer med missbruks- eller beroendeproblematik. I ärendet beskrivs olika former av vårdgarantier inom landstinget. Stadsdelsförvaltningen anser att det är viktigt att den som söker hjälp för missbruks- eller beroendeproblem får tillgång till utredning, bedömning och behandling inom rimlig tid samtidigt som kvalitén i utredningsarbetet säkerställs. Kvalitetsgaranti:

- Kontakt med socialtjänsten samma dag
- Ett första samtal med utredande socialsekreterare inom en vecka
- Genomförd utredning och planering för insatser inom två månader
- Bra bemötande
- Utredning och bedömning som är rättssäker och baseras på utredarens professionella erfarenhet, bästa evidens och brukarens önskemål och situation/ omständigheter. ASI-intervju ska ingå som en del i utredningen.

- Uppföljning ska ske under och efter eventuella insatser och att avbrutna insatser/återfall ska följas upp för att utreda eventuella fortsatta hjälpbehov.
- Förvaltningen föreslår att kvalitetsgarantin skrivs in i stadens riktlinjer "Vuxna med missbruks-/beroendeproblematik. Utredning, dokumentation och insatser enligt socialtjänstlagen" (KF 2011-10-17).

Bakgrund

Socialnämnden har gett Skärholmens stadsdelsnämnd möjlighet att yttra sig gällande förslag till kvalitetsgaranti för vuxna som söker vård och behandling för missbruks- och/eller beroendeproblematik. En generell vårdgaranti finns angiven i hälso- och sjukvårdslagen. Socialnämnden beslutade 2011-11-24 att godkänna tjänsteutlåtandet och överlämna det till kommunstyrelsen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningscontroller Mats Engström på Socialtjänsten tillsammans med biträdande enhetschef Susanne Udenius på vuxenenheten.

Ärendet

Utredning enligt Socialtjänstlagen

I 11 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL) anges att socialnämnden utan dröjsmål ska inleda utredning när nämnden genom ansökan, anmälan eller på annat sätt fått kännedom om något som kan motivera någon åtgärd från nämndens sida. Om utredningen inleds ska utredningen ske skyndsamt.

Vårdgarantier inom landstinget

- Den 1 juli 2010 infördes bestämmelser om vårdgaranti i HSL (Hälso- och sjukvårdslagen). Primärvårdskontakt ska erbjudas samma dag som patienten söker hjälp och besök hos läkare i primärvården ska erbjudas inom sju dagar. Besök inom den planerade, specialiserade vården ska erbjudas inom 90 dagar efter beslut om remiss, eller om remiss inte är nödvändig från det att den enskilde sökt kontakt med den specialiserade vården. Behandling ska erbjudas inom 90 dagar efter att vårdgivaren beslutat om att erbjuda behandling. Målet för den specialiserade vården generellt är att specialistbesök ska ske inom 60 dagar och att beslutad behandling ska inledas inom 60 dagar. Barn och unga med psykisk ohälsa har en förstärkt vårdgaranti vilket innebär att besök hos specialist för bedömning ska erbjudas inom högst 30 dagar efter beslut om remiss och därefter ska fördjupad utredning eller beslutad behandling ske inom senast 30 dagar.

Lokala vårdgarantier

Inom Stockholms stad har tre stadsdelsförvaltningar tagit fram särskilda kvalitetsgarantier för vuxna som söker vård/behandling för missbruks-/beroendeproblematik, här nedan presenteras även Malmö stad:

- Hägersten- Liljeholmens stadsdelsförvaltning
Garantin innebär att den sökande ska få ett första rådgivande samtal per telefon med socialsekreterare samma dag. Tid för besök hos en socialsekreterare vid vuxenenhetens mottagningsgrupp ska ges inom en vecka. Vid besöket påbörjas en utredning i form av en ASI-intervju som sammanställs och återkopplas till den sökande inom en vecka. Vid detta möte deltar också en utredande socialsekreterare som fortsätter kontakten med den sökande och upprättar en plan samt fattar beslut om eventuella insatser. Om utredningen visar att den sökande har behov av en insats ska sådan erbjudas inom tre månader från första kontakt med vuxenenheten.
- Södermalms stadsdelsförvaltning
När en person ansöker om behandling hos enheten för vuxna får en första kontakt inom tre dagar. Samtal genomförs enligt MI. En screening med hjälp av AUDIT eller DUDIT genomförs efter behov. Därefter bokas en tid för ASI-intervju och utredning inleds och inom en vecka återkopplas ASI-intervjun. Vid bedömning om öppenvård skickas remiss till den gemensamma lokala Södermalms öppenvård, beroendemottagning. Samtliga behandlingsinsatser inkluderar eftervård. Inom fem veckor från första kontakt genomförs ett trepartsmöte på Södermalms öppenvård, beroendemottagning där en genomförandeplan upprättas. Därefter påbörjas behandling.
- Hässelby- Vällingby stadsdelsförvaltning
Vuxenenhetens garanti innebär att unga vuxna (18-25 år) med missbruk erbjuds vård och behandling snabbt. Den som söker hjälp ska få en första besökstid inom två till tre dagar. När anmälningar inkommer som gäller en ung vuxen söks personen upp av enhetens uppsökare. En färdigställd planering för stödinsats ska finnas inom tre till fyra veckor under förutsättning att personen det gäller kommer till inbokade besök med socialsekreteraren.

- Vårdgaranti i Malmö stad
Malmö stad har sedan 2009 en vårdgaranti avseende utredning och bedömning gällande vård och behandling av alkohol- och narkotikamissbruk. Första samtal med socialtjänsten ska ske inom tre arbetsdagar. Efter detta ska den sökande få tid för samtal med socialsekreterare inom sju arbetsdagar. Socialtjänsten ska genomföra en ASI-intervju. Alla klienter ska erbjudas stödsamtal under utredningstiden. En vårdplan ska upprättas inom åtta veckor från det att en utredning inletts. Vårdplanen ska vara av hög kvalitet och upprättas i samråd med klienten

Kvalitetsgaranti för vuxna med missbruks- och/eller beroendeproblem som söker vård och behandling.

Syftet med kvalitetsgarantin är likställighet och att öka tillgängligheten till planerad vård och behandling. Garantin ska fungera vägledande både för socialtjänsten och för den enskilde. Ur klient-/brukarperspektiv är det angeläget med tydlighet när det gäller vilka förväntningar den enskilde kan ha på socialtjänsten. Ur ett organisationsperspektiv är det viktigt med tydliga rutiner och att den enskilde får ett bra bemötande oavsett var han/hon bor. Kvalitetsgarantin avser utredning, bedömning och uppföljning gällande vård och behandling av alkohol- och narkotikamissbruk. Den gäller inte om det föreligger behov av akuta insatser och inte heller i LVM-utredningar.

Kvalitetsgarantin föreslås innebära enligt Socialförvaltningen:

- Kontakt med socialtjänsten samma dag
- Ett första samtal med utredande socialsekreterare inom en vecka
- Genomförd utredning och planering för insatser inom två månader
- Bra bemötande
- Utredning och bedömning som är rättssäker och baseras på utredarens professionella erfarenhet, evidens och brukarens önskemål och situation/omständigheter. ASI-intervju ska ingå som en del i utredningen.
- Uppföljning ska ske under och efter eventuella insatser och att avbrutna insatser/återfall ska följas upp för att utreda eventuella fortsatta hjälpbehov.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen anser att det är viktigt att den som söker hjälp för missbruks- eller beroendeproblem får tillgång till utredning, bedömning och insats inom rimlig tid. Förslagen som anges är mycket rimliga för Stockholms stads missbruksvård och utveckling. De vårdgarantier som tagits fram i de tre stadsdelsnämnderna i Stockholms stad och i Malmö stad innebär inte automatiskt rätt till behandling utan är framförallt en kvalitetsgaranti när det gäller struktur för utredning och bedömning. I Stockholms stads program för kvalitetsutveckling anges inriktningen och de ramar som gäller för stadens kvalitetsarbete.

Kvalitetsgarantierna ska beskriva vad varje enhet åtar sig gentemot stockholmarna och visar enhetens verksamhetsidé, enhetens åtagande samt rutiner för synpunkts- och klagomålshantering. Stadsdelsförvaltningen har redan lagt in delar av kvalitetsgarantin i Vuxenenhetens åtagande för verksamhetsåret 2012.

Stadsdelsförvaltningen anser även att ett stöd skulle ingå i kvalitetsgarantin under utredningstiden, för att bevara och upprätthålla motivationen till drogfrihet.

Stadsdelsförvaltningen tycker att tidsgränserna är i rimliga när det inte är akuta ärenden och LVM. Däremot måste mer resurser tilldelas vuxenvården för att uppfylla kvalitetsgarantin.

Stadsdelsförvaltningen ser mycket positivt på att kvalitetsgarantin skrivs in i stadens riktlinjer "Vuxna med missbruks-/beroendeproblematik. Utredning, dokumentation och insatser enligt socialtjänstlagen" (KF 2011-10-17). Då kvalitetsgaranti kommer hållas levande och handläggare blir påmind regelbundet.

Bilagor

1. Remiss "Förslag till kvalitetsgaranti för vuxna som söker vård och behandling för missbruks-/beroendeproblem.